

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh dan popoldne, izjemač nedelje in praznika. — Inzerati do 50 peti vrt & Dln 2, do 100 vrt & Dln 2.50, do 200 vrt & Dln 3, večji inzerati peti vrt & Dln 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Dln 12.-, za inozemstvo Dln 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 26 — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.851.

Poljsko-angleško sodelovanje:

Pred Beckovim obiskom v Londonu

Velika Britanija želi pridobiti Poljsko za strogo nevtralnost v primeru resnih sporov v vzhodni Evropi

Varšava, 23. oktobra. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da se bo poljski zunanji minister Beck odzval Edenovemu povabilu na uraden obisk v Londonu sredi meseca novembra, najbrž med 8. in 12. novembrom. Uradni komentariji podčrtujejo, da se želi Velika Britanija v svoji težnji po zagotovitvi miru na evropskem vzhodu in jugovzhodu naslanjati bolj na Poljsko kakor na Rusijo. Zato se trudi, da pridobi Poljsko za stališče stroge nevtralnosti v primeru, da bi se v tem evropskem predelu pojavili resni konflikti. Ta težnja odgovarja v glavnem tudi Poljaki sami, ki se ne želi

preveč nasloniti na nobeno izmed nepooperedno prizadetih velesil, temveč skuša igrati vlogo ravnotežne sile na prelomnici dveh svetov, ki si stojita z nabrušenimi noži nasproti.

»Kurjer Warszawsky«, organ zmerne opozicije, sodi, da je Beckov obisk v Londonu pripravilo zboljšanje francosko-poljskega razmerja, ki je sledilo izmenjavi obiskov šefov obeh generalnih štabov in kratkemu Beckovemu posetu v Parizu. Veliki Britaniji je bilo to zblizanje, ki odgovarja njeni sedanji kontinentalni politiki, zelo po go-

du. Zato smo lahko prepričani, pravi list, da bo Beckov londonski obisk v vsakem pogledu uspel.

Samo v nekaterih političnih krogih prihaja od izraza tudi majhna skepsa, češ da utegne nemško-sovjetska napetost siliti Poljsko v ožje zveze z Londonom, kar bi končno postavilo Poljsko v še bolj delikaten položaj, kakor se v njem nahaja sedaj. Toda ti dvomi ne kvarijo v splošnem zelo zadovoljnega razpoloženja, ki ga je zbudila vest o Edenovem povabilu Becka.

Vsi komentariji soglašajo končno v tem, da bo eden izmed glavnih predmetov londonskih razgovorov nedvomno tudi gđansko vprašanje, ki po nekaterih najnovejših pojavih v tem svobodnem mestu, posebej pa po razpustu socialnodemokratske stranke, čedalje bolj vzbudja poljske politične kroge. V Varšavi pričakujejo, da bo Beckov obisk utrdil pozicijo poljske države tudi nasproti Gdansk, kateremu štiti krst Nemčija. Ko bo tudi za Varšavo stala velosila, kakršna je Velika Britanija, se bo pogum socialističnih krogov v Gdansk ne dvomno zmanjšal.

Azana za predajo Madrida

Posredovalna vloga mornariškega ministra Prieta

Pariz, 23. oktobra. o. Španski mornariški in letalski minister Prieto se je mudil v Barceloni in je imel daljša konferenca s predsednikom republike Azano ter predsednikom katalonske vlade Companysom. Agencija Radio pravi, da je Prieto predlagal Azani, naj se Madrid brez boje prepusti nacionalistom. »Journal« pa celo že poroča, da je Azana na to pristal in da se bo do vladne čete brez boja umakne iz španskega glavnega mesta. Vprašanje je le, ali bo na to pristal tudi Caballero, ki se bo le težko rešil pritiska komunistov in anarhistov, ki se so trdno odločili braniti Madrid do skrajnosti.

Francov ultimatum

Burgos, 23. oktobra. o. Francova vojska se nahaja tik pred Madridom. General Franco je ultimativno pozval Madrid k predaji. Če madridska vlad v 48 urah na ta ultimatum ne bo odgovorila, bo nacionalistična vojska vdrta v mesto.

Obkoljevanje Madrida

London, 23. oktobra. AA. Iz Mesca po ročaju, da se večer čete generala Varelle zopet napredovale za 8 km. Konjenica generala Varelle je zavzela mesto Toredan della Caleda, ki je 25 km južno od Madrida.

Zmeda v mestu

London, 23. oktobra. o. Kakor poroča »Daily Mail«, vlada v Madridu že izredna dezorganizacija. Vlada se je malone že razšla. Izmed ministrov je v Madridu samo še predsednik Caballero, vsi ostali pa so se razbežali po deželi. V mestu tudi nimajo nikakega obrambnega načrta. Poveljniki oddelkov na pomembnih oddelkih fronte do-ajo na lastno pest in odgovornost. Prišlo je primanjkovali hrane, ker so vse zveze z morjem prekinjene. Po ulicah se nastajajo neredi. Ponoči se čuje streljanje. Vojaška policija neprestano aretirja pobegle miličnike, ki se nočejo več vrniti na fronto. Le komunisti in anarhisti še zmerom trdno verujejo, da bo mogel Madrid kakorkoli obraniti nacionalistov.

Premestitev glavnega stana fašistov

Burgos, 23. oktobra. AA. Glavni stan severne vojske so danes premestili iz Valladola v Avilo.

Odbiti napadi

Madrid, 23. oktobra. AA. Radioporočja delevskih organizacij poročajo, da so komunistične čete odbile močan oddelek nacionalistov pri Toledo. Tudi v aragonskem odseku pri Saragosi so katalonske čete odbile napad nacionalistov. Pri Oviedu so čete rudarjev zale mnoge nasprotnikov.

23 ruskih parnikov na poti v Španijo

Pariz, 23. oktobra. b. Iz Orana poročajo, da je kapetan neke tjaške dopele francoske ladje izjavil dopisniku lista »Echo de Oran«, da je med svojim bivanjem v Cartageni ugotovil navzočnost treh sovjetskih parnikov, ki so izkrcavali žive, municijo, motorna vozila in letala. Na potu po Sredozemskem morju je te ladje spremljala sovjetska križarka. Na krovu ladji so bili mnogi sovjetski oficirji, ki so najbrž določeni za prevzem vodstva vladnih čet.

Nemške in italijanske podmornice za fašiste

Pariz, 23. oktobra. d. »Oeuvre« poroča, da pripravlja general Franco s italijanske in

nemško pomočjo napad na Katalonijo. Dne 19. oktobra je bilo poslano iz Nemčije španskim fašistom 15 podmornic, 23. oktobra pa 5 letal za bombardiranje. Italijanski fašisti, ki vodijo fašistično organizacijo »Spaneko falang« na Mallorci, bodo v kratkem prejeli osem novih podmornic, ki so bile izdelane v ladjedelnicah severne Italije in ki so bile prebarvane s španskimi barvami. Pošadko teh podmornic tvorijo mehaniki in mornarji, ki so prišli španske fašistične stranke Prima de Rivera, poveljstvo pa bo imel italijanski oficir. Nakoga teh podmornic bo patrolirali neprestano med Baleari in Barcelono, da se prepreči izkrcavanje municije in drugega vojnega materiala za špansko vlado. Trdijo, da so bili izdani strogi ukazi, naj posadke teh podmornic napadejo vsako ladjo katerekoli narodnosti, ki bi se skušala približati Balearom.

Proglasitev neodvisnosti Aragonije

Pariz, 23. okt. d. Iz Perpignana poročajo, da je milica na fronti v Aragoniji proglasila v Bujaralozu in provinci Saragosi neodvisnost Aragonije in osnovala začasno vlado, ki ji načeluje znani katalonski anarhist Ascaso. Nova aragonska vlada, v kateri je osem ministrov, se je izjavila solidarno z vsemi republikanskimi strankami v Aragoniji, hoče pa voditi svoje posle neodvisno od generalikada. Aragonska vlada izjavlja, da hoče urediti socialna vprašanja, kakor tudi pripomoči, da se Aragonija čim prej očisti nacionalističnih čet. Aragonska vlada je nadalje pripravljena sodelovati z vsemi ostalimi španskimi pokrajinami, kiso se v posesti protifašistov.

Zakaj je Portugalska prekinila odnose z Madridom

Portugalska dobi madridsko vlado, da je kršila diplomatsko nedotakljivost in tajnost

Lisbona, 23. oktobra. AA. Nota, s katero je portugalska vlada prekinila diplomatske zveze z madridsko vlado, pravi med drugim, da mora Portugalska vlada navesti dva primera kršitve diplomatske nedotakljivosti in tajnosti s strani madridske vlade. Nota posebno poudarja, da madridska vlada ni spoštovala diplomatske imunitete nasproti tretjemu tajniku portugalskega poslanstva v Madridu, nadalje sovražno zadržanje uradnih zastopnikov v Taragoni v trenutku, ko je portugalska ladja izkrcala španske begunce. Zlasti kritikuje nastop Sancheza Albornosa, španskega poslanika v Lisboni, ki ni prekinil v Madridu razširjenih vesti, da so portugalske oblasti internirale v njegovem poslanstvu. Nota poudarja, da so je Albornos ves čas lahko svobodno gibal po Lisboni. Nadomstvo nad madridskim poslanstvom v Lisboni, pravi dalje, se je moralo povečati glede na incident, ki so se pripetili v poslopy samem med osebjem poslanstva, razdeljenim v dva tabora.

Nadalje omenja nota tudi zmedo španskega vojaškega odposlanca polkovnika Gohmaja, ki se mu očita, da je eden izmed glavnih razširjalcev lažljivih vesti, ki se širijo o Portugalski v tujini.

Nota končuje s tem, da v takih razmerah portugalski vladi ni mogoče ohraniti še nadalje diplomatsko razmerje s madridsko vlado in tudi ne s njenimi zastopniki. Od tega trenutka smatra portugalska vlada, da je pretrgala to razmerje in pričakuje obrata na boljše, v kolikor se bodo razmere na španskem popravile.

Portugalska že priznala Francove vlado?

Lisbona, 23. oktobra. b. Sledi je portugalska vlada na svojem načinu sporočila vo-

Sodelovanje Poljske na lokarnski konferenci

K paktu štirih naj bi se pritegnila tudi Poljska

London, 23. oktobra. AA. Diplomatski urednik »Evening-Standard« misli, da se Nemčiji in Italiji zdi oportuno izkoristiti poraz sovjetske vlade v španskem vprašanju in izolirati Rusijo na ta način, da bi predlagali v kratkem sestanek konference zapadnih velesil. Italijanska vlada bi želela, da bi se tudi Poljska udeležila te konference, vendar pa nemška vlada nasprotuje temu, ker bi hotela omejiti debato izključno na zahodno Evropo. Obe državi bi po tem takim popolnoma izpricnili svoje prejšnje stališče, po katerem naj bi se

bila nova lokarna konferenca odgodela. Pariz, 23. oktobra. o. Velik pomen pripisujejo razgovoru, ki ga je imel italijanski zunanji minister Ciano s poljskim poslanikom v Rimu, Viscockim. Francoski diplomatski krogi menijo, da se je Italija glede na načrte o paktu štirih velesil sedaj zavzemati za to, da bi se pripustila k temu paktu tudi Poljska. Po italijanskem mnenju se bo pakt štirih velesil sedaj pač obnovil in bo prevzel mesto lokarne pogodbe. To najno sledi tudi iz zunanje politične preorientacije Belgije.

Avstrijski zunanji minister v Budimpešti

Prpriprave za konferenco držav rimskega bloka

Budimpešta, 23. okt. a. Danes se je avstrijski državni tajnik za zunanje zadeve Schmidt vrnil na Dunaj.

Prvi razgovor s predsednikom madžarske vlade Daranyijem in zunanjim ministrom Kanyjem je bil v ponedeljek ob 17. včeraj je nadaljeval svoja posvetovanja z madžarskimi državniki, opokine pa ga je sprejel tudi regent Horthy.

Sledi se je udeležil s predsednikom vlade Daranyijem predstave v državni operi, nato pa večerje, ki jo je priredil predsednik vlade Daranyi. S tem je bil zaključen uradni program obiska.

Na podlagi doseganji poročili potrjujejo, da obisk Schmidta, čeprav je uraden, nima nobenega političnega pomena in da je samo izraz ujudnosti. V avstrijsko-madžarskih stikih so v zadnjem času uvedli

običaj, da se predsedniki vlade in zunanji ministri po končanju medsebojno obiščejo, da se osebno seznanijo. Sedanji razgovori so veljali po verodostojnih poročilih predvsem vprašanjem splošnega mednarodnega položaja, v kolikor so v svesti a bližajo konferenco držav rimskega bloka na Dunaju. Neokolično večjo pozornost so posvetili izmenjavi blaga med obema deželama, ki naj se bolj ustrezno obojestransko interesom, v političnem kakor v gospodarskem pogledu pa niso pri tej priliki sklenili nobenih novih pogodb.

Tukajšnji diplomatski krogi so opazili, da je avstrijski državni tajnik takoj po prihodu v Budimpešto, obiskal člane rodnih nadvojvode Jožefa, Franca in Alberta Habsburškega.

Oboroževanje Francije

Pariz, 23. oktobra. o. Notranji minister Saragosa je dole Lebas eta imela daljše posvetovanje s vojnim ministrom Daledierom. Kakor poroča agencija Radio so razpravljali o nadaljnji gradnji urdb ob francoski meji.

Letalski minister Pierre Cot je predložil na večerjnji seji ministrskega sveta podoben načrt za okrepitve letalstva. Gre za ukrepe v znesku 5 milijard, ki jih je svojčas zahteval za okrepitve francoske varnosti v zraku. Letalski minister namerava v okrajnem času razpisati tisoč letal in jih namoderati s mnogo vojnimi števili napadnih in obrambnih letal. Gre za to, da se čim prej sgradi vojske letalske enote, ki bodo tvorile jedro francoskega vojnega letalstva. Razen tega bodo razširjena mnoga letalstva.

Sklicanje francoskega parlamenta

Pariz, 23. oktobra. v. Francoski ministrski svet je sklenil sklicati parlament na četrtek 5. novembra.

Portugalska ni kršila nevtralnosti? Ugotovitve angleške vlade

London, 23. oktobra. b. Včeraj se je angleški kabinet sestel k izredni seji, na kateri je razpravljal predvsem o angleškem stališču v španski zadevi in pritožbi na komplicirano vprašanje, ki so s njo v svesti, posebej razno intervencijo v tej zadevi, odgovore Italijanske, nemške in portugalske vlade na rusko obdolžilo, v prvi vrsti pa tudi stališče angleških laboristov, ki so se izrekli proti doseganji nevtralnosti politiki Velike Britanije in postavili zahtevo po svobodnem pošiljanju orožja madridski vladi. Po drobni drski današnjih poročlov niso znani varietete pa je da bo Anglija še nadalje vztrajala svoje doseganje stališča, ki je tudi stališče Francije.

O domače politike

Dr. Srškič in Maksimović se urneta k staroradikalom

Beograjski in zagrebški listi poročajo, da se bodo te dni sestali na zaupno posvetovanje Aca Stanojevič, Miša Trifunović, Boža Maksimović in dr. Milan Srškič. Posvetovali se baje bodo, ali ne bi kazalo oživiti stare radikalne stranke. V to svrhu bi bilo najprej potrebno poravnati vse spore in nesoglasja, ki so v zadnjih letih nastala med posameznimi radikalnimi veljaki. Aca Stanojevič je že pristal na to, kakor zatrjujejo, da se Maksimović in dr. Srškič sprejmeta v njegovo skupino. Ker sta Srškič in Maksimović pred kratkim imela tudi zaupno konferenco z Uzunovičem, domnevajo v političnih krogih, da se bo tudi on pridružil Stanojevičevi skupini. V koliko so te časopisne vesti točne, bo pokazala že bližnja bodočnost.

Shod JNS u Zenici

Jugoslovenska nacionalna stranka se prav živahno giblje zlasti v Bosni, kjer prirejajo naši poslanci prav marljivo sestanke, konference in shode. Preteklo nedeljo je stranka priredila stajajo uspelo zborovanje v Zenici. Posebno številno so se udeležili shoda zenški delavci in okoliški kmetje. Na shodu so govorili narodni poslanci Milan Božić, Jovan Zagorac, Risto Grdjić, Mustafa Mulalić in Rudolf Pleskovič. Božić je govoril o splošni politični situaciji in o težki gospodarski krizi, v kateri igra glavno vlogo tuji kapital. Na žalost podpirajo pogubno delovanje tega tuje kapitala marsikatero ugodno osebnost, ki stoji na vodilnih mestih. Poslanec Zagorac je razpravljal predvsem o kmetijskih dolgovih in o visokih davkih, ki zavirajo vsak gospodarski napredek. Poslanec Grdjić se je v svojem govoru dotaknil vseh perečih vprašanj našega političnega in gospodarskega življenja, poslanec Mustafa Mulalić pa je razpravljal o potrebi trdne strankarske organizacije. Kot zadnji je nastopil naš poslanec Rudolf Pleskovič, ki so ga zborovalci zlasti prično pozdravili. Govoril je o obširni o političnih razmerah v Sloveniji. Nastikal jih je prav drastično in jih podprl s številnimi dokazi. Njegova izjava je napravila na vse navzoče globok vtis. Končno so razpravljali še o občinskih volitvah. Sklenjeno je bilo, da se prepusti odločitev o kandidaturi štiri krajevni organizaciji JNS. Predsednik te organizacije Jovan Rajković je v navdušenem govoru zaključil sijajno uspehi shod.

„Razpravljalo se bo o — kozah“

Sarajevski »Jugoslovenski politični poročajo iz Dobrote: »Tudi v naši Dobroti se je po lastni volji volilna muzika. Z enega konca obine do drugega je 7 km. Govori se, da bo sedem kandidatov za španskega meša. Imenujejo se še njihova imena. Eden izmed teh je prijavi srečkane natočevu, da bo sklical sestanek volilcev. V prijavi je navedel tudi dnevni red, kakor zahtevajo predpisi. Da bi maskiral pred političnimi nasprotniki namen sestanka, je v prijavi navedel samo to: »Razpravljalo se bo o — kozah«. Na omejeno mesto ob določen uri je prišel tudi odposlanec srpskega kraljevstva. Kandidat je prišel govoriti o potrebi, da se izda prepoved lastništva kosa, češ, da bodo oicer ko se udeležili občinskih god. Ko je to pogljarje zaključil, je kandidat pač jel razpravljati o občinskih volitvah, za kar je predvsem sklical svoj sestanek. Tu pa ga je ustavil zastopnik svoje oblasti, češ, da je dnevni red sestanka že izbran, ker je že dokazal potrebo, da se v občini odpravijo vse kozje...

Iz narodne skupščine

Beograd, 23. oktobra. p. Narodni poslanec z dr. Markove Iste Stojan Spadijer je prišel danes v poslopy Narodne skupščine, kjer je posetil radikalni klub ter imel daljši razgovor s njegovim predsednikom Mirkom Komnenovičem.

Skupina narodnih poslancev je vložila v Narodni skupščini predlog, naj se osreje stalni parlamentarni odbor za letalstvo.

V Novem Sadu ukradeno slika izsledena

Budimpešta, 23. oktobra. AA. Tukajšnja policija je našla sliko kraljice Elizabete, ki je izgubljena iz novosaške občine. Slika bodo izročili jugoslovenski vladi.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE

Cvrt, 23. oktobra. Zagreb 10. Pariz 20.235, London 21.275, New York 435.125, Bruselj 73.275, Milan 22.925, Amsterdam 264.80, Berlin 174.80, Dumaj 75.50, Praga 15.40, Varšava 51.85, Bukarešta 3.25.

BAZOCARANA V SVOJI PRVI LJUBEZNI, Z MRENJO DO SVOJIM STARAŠEV, KI SO JO HOTELI PRODATI, SE JE UDALA PRVEMU, KI JO JE SREČAL...
PADALA JE GLOBJE IN GLOBJE.....
UDAJALA SE JE VSEM STRANEM
IN TRENUTNEMU UŽITKU..... DOKLER NI
NASLA RESITVE V PRAVI LJUBEZNI.....

LAGARÇONNE

PO ROMANU VIKTORJA MARGUERITTEA
SAMO ZA OČESLA: MLADINI NEPRIDNEO!
DANES PREMIERA!
Klasično kino Matica

Razstava češkoslovaške povojne knjige

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika — začetek tedna češkoslovaške knjige

Ljubljana, 28. oktobra. Danes proslavi JC liga v Ljubljani češkoslovaški narodni in državni praznik 28. oktobra s slavnostno otvoritvijo velike razstave češkoslovaške povojne knjige ob 20. v Trgovskem domu. Na svečanosti bo govoril predsednik JC lige g. dr. Egon Starč, predsednik akademskega odseka, ki je pripravila razstavo g. Jože Prochazka, po zdravniških govorih pa bo imel uvodno besedo v razstavo g. redaktor B. Borko.

Z otvoritvijo razstave, katere razpored je »Slovenski narod« objavil že včeraj, na kateri bomo videli preko 2000 čeških in slovaških leposlovnih in znanstvenih knjig, začne ljubljanski teden češkoslovaške knjige, katerega namen je pokazati naši javnosti, da lahko v vseh strokah (znanstvenih) posežemo po slovaški — češki in slovaški knjigi, ne da bi nam bilo treba stalno uporabljati samo nemške strokovne knjige. Vse glavne ljubljanske knjigarne so posvetile polno razstavno okno češkoslovaški knjigi, za kar so jim prireditelji razstave preskrbeli potrebno zalogo knjig. S tem so pokazale naše knjigarne hvaljevredno razumevanje pomena akcije J. C. lige.

Na razstavi češkoslovaške knjige v Trgovskem domu so predvidena dnevno ob 18 in četrtkrat informativna predavanja o posameznih oddelkih čl. knjige. V petek 30. t. m. bo podal prof. Burian »Uvod v češkoslovaško moderno literaturo«, v soboto

31. bo govoril učitelj g. J. Polak o »češki mladinski literaturi«, v torek 3. XI. bo recitacijski večer z uvodom g. dr. T. Debeljaka o »povojni češki literaturi«, v sredo 4. XI. bo govoril g. redaktor B. Borko o najvidnejšem živem češkem pisatelju K. Čapku, režiser g. B. Kreft, ki je uredil gledališki del razstave, bo govoril v četrtek 5. XI. o »češkem gledališču«. V petek 6. XI. bo predavanje g. ing. S. Murka o »novi češki znanstveni knjigi«, v nedeljo 8. XI. bo predavanje g. dr. T. Debeljaka o »Erbenu (ob 125 letnici njegovega rojstva)«.

Obe ljubljanski narodni gledališči sta se solidarno pridružili tednu češkoslovaške knjige s svojimi prireditvami. V drami je na repertoarju Langerjeva »Konjeniška patrola«, katere slavnostna predstava je bila v proslavo čsl narodnega praznika včeraj. Operno gledališče pa pripravlja za 7. XI. premiero opere Rudolfa Karla »Botra smrti«. Radio oddaja postaja Ljubljana bo prenašala otvoritev razstave in dve predavanji o češkoslovaški knjigi.

Prepričani smo, da ne bo naša javnost zamudila te edinstvene prilike, da na razstavi spozna sodobno češko in slovaško leposlovno ter znanstveno knjigo in se bo polnoštevilno udeležila otvoritve razstave in naštetih prireditelj tedna češkoslovaške knjige. Razstava bo odprta dnevno od 9. novembra od 9. do 19. v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul.

no vztrajata na svoji zahtevi, da se še nadalje vztrajno borita za svobodno učiteljsko vest in učiteljsko nezavisnost in da posvečata največjo pažnjo učiteljskim premetstvam.

Slednjič je predsednik g. Lebar zaključil lepo zborovanje, ki je pokazalo, da je učitelstvo laškega sreza složno glede vseh aktualnih vprašanj, tičeših se šole, narodne prosvete in svojega stanu.

Jadranski dan v Kranju

Kranj, 28. oktobra

V soboto proslavi naša vojna mornarica svojo slavo, sponim na 31. oktober 1918 ko so prvič zavirale na naših ladjah jugoslovanske zastave. Po vsej državi priredi Jadranski dan, ki je danes v Kranju s pomenom dneva JS globoke korenine med ljudstvom. Čeprav so pa vrste mladih jadranskih stražarjev goste, smo že nekaj let pogrešali večje prireditve. Priprave za letošnji jadranski dan pa kažejo, da namerava privabiti odbor v vrste članstva JS čim več prijateljev našega sinjega morja. V ta namen je bil sredi v mestni posvetovalni sestanki, ki so se ga udeležile zavedne kranjske gospodine, ker so kranjske gospe po besedah predneda g. dr. Bežek svoje sodelovanje na žalost odklonile. Dr. Bežek je ostro kritiziral mladenost in brezbriznost, ki vlada med kranjskim občinstvom glede JS in našega morja. Število članstva je padlo pri redukciji plač od 300 na 200. Tem večjo pohvalo zaslužijo nekatere češke gospe v Kranju, ki so za akcijo JS pokazale veliko vnemo in poštvenost.

Odbor JS je organiziral veliko nabiralno akcijo. Naj ne bo ničogar, ki bi odklel svoj prispevek. Obenem se budo nabirali novi člani in delili programi za slavnostno akademijo, ki bo v soboto zvečer v Narodnem domu ob sodelovanju pevcev S. kolskega društva, Prosvetnega društva in Sloge, mladinskega orkestra Glasbene Matice, gojenca Kumerja s solo koncertom ob spremljevanju kvarteta, mladinskega pevskega zbora in kranjskih harmonikarjev, vseh pod vodstvom prof. Fakina. Poleg glasbenih točk bodo na sporedu tudi priložnostni govori. Apeliramo ponovno na kranjske občinstvo, naj prispeva za JS, v soboto pa poseti akademijo, saj bomo na nji manifestirali za naše morje. Vstop bo prost.

Šahovsko prvenstvo dravske banovine

Ljubljana, 28. oktobra.

Šahovski turnir za klubsko prvenstvo dravske banovine, ki ga je velikopotezno zasnovala banovinska šahovska zveza, prav lepo napreduje. V Ljubljani, kjer sodeluje 7 klubov, so odigrali že štiri kola. Borba za prvi dve mesti je menda že odločena, za tretje mesto pa še ni padla odločitev. Trenotno vodi ljubljanski šahovski klub s 30 in pol točke. Dozdaj je beležil same visoke zmage, čeprav ni nastopal vedno v najmočnejši postavi. Po vrsti je premagal Šentpetr 7 : 1. Lovšin 8 : 0. Omladino 8 : 0 in Šiško 7 1/2 : 1/2. Njegov najostrejši tekmeč je Triglav, ki je dosegel 29 točk. Porazil je Lovšina 7 1/2 : 1/2. Omladino 7 : 1. Šiško 8 : 0 in Zeleničarja 6 1/2 : 1/2. Za tretje mesto se bje borila med Zeleničarjem in Šentpetrom, podoba pa je, da ima slednji več izgledov. Zeleničar ima trenutno 19 točk. Dosegel je tri zmage in 2 poraza. Premagal je Lovšina 6 1/2 : 1/2. Omladino 4 1/2 : 3 1/2. Šiško 5 : 3, izgubil pa proti Šentpetru in Triglavu z istim rezultatom 1 1/2 : 6 1/2. Šentpetr ima sicer le 14 in pol točke, igral pa je eno tekmo manj. Porazil je Lovšina 7 : 1 in Zeleničarja 6 1/2 : 1 1/2. Podlegel pa LSK 1 : 7. Stedi Šiška z 8 1/2 točke. Posrečila se ji je le ena zmaga in sicer proti Omladini s 5 : 3, vse ostale tekme so dobili nasprotniki: LSK 1/2 : 7 1/2. Triglav 6 : 8. Zeleničar 3 : 5. Brez zmage sta edino Omladina in Lovšin. Prvi ima 7 in pol, drugi pa 3 točke. Turnir ljubljanskih klubov mora biti končan najkasneje do 15. novembra.

Tudi na deželi je že padlo precej odločitev. V mariborski skupini so že napredovali do semifinala. Črna je v prvem srečanju sicer porazila Mežico 5 : 3, v revanšu je pa visoko podlegla 1 : 7 in je torej s končnim rezultatom 6 : 10 v korist Mežice izpadla iz nadaljnjega tekmovanja. Mežica bo sedaj igrala z mariborskim Zeleničarjem, ki je bil prvo kolo prost. Zmagovalec tega srečanja bo odigral skupinski finale z Mariborskim šahovskim klubom.

V celjski skupini so samo trije klubi. Trnovlje je v prvem srečanju premagalo Gaberje z 8 : 0 in bo predvidoma zmagalo tudi v drugi tekmi in se tako plasiralo v skupinski finale proti Celjskemu šahovskemu klubu, ki je prvo kolo počival.

V tretji skupini, ki jo sestavljata Logatec in Vrhnika, bo po vsej priliki zmagala Vrhnika. Logatec je sicer zmagal 4 1/2 : 3 1/2, a je nastopil z neverificiranim igralcem in bo po pravilih najbrž zaradi tega izgubil z 0 : 8. O sporu bo odločalo razsodišče.

Zboljšanje položaja v rudarskih revirjih

S povečanjem števila delovnih dni je nastopilo znatno olajšanje

Trbovlje, 23. oktobra. Zadnja dva meseca, zlasti pa sedaj v oktobru, se pozna v našem rudarskem revirju precejšnje zboljšanje. S povečanjem števila delovnih dni na 19 v oktobru je nastopilo tako med delavstvom, kakor tudi med ostalimi sloji, ki so navezani na procvit rudarstva, znatno olajšanje. Povsod vidimo zadovoljnejše obraze, raz katerih bereš lahko samo eno željo, da bi le tako ostalo. Nekateri v revirju pa vedo celo povedati, da se bližajo koncu težke krize in da gremo bolj čisto časom nasproti.

Dejstvo je, da se je v nekaterih panogah našega gospodarstva zadnje čase obrnilo res nekoliko na bolje, toda to zboljšanje je prav malenkostno in se še ne more imenovati prehod iz dosedanjega stagnacije v konjunktorno stanje. Vidnejše zboljšanje je zlasti v industriji na jugu, ki pa od krize itak ni bila toliko prizadeta kakor naša, ki je poleg togotrajne stagnacije tudi z javnimi dajatvami hudo obremenjena, mnogo bolj, nego industrija v južnejših predelih naše države.

Zlasti naša rudarska industrija je imela v zadnjih letih zelo težavno stališče. Sistematično zapostavljanje slovenskih rudnikov pri državnih dobavah je zapustilo težke socialne in gospodarske posledice v naših rudarskih občinah, katerih finančni položaj je postal zelo težaven. Dasiavno so uprave rudarskih občin za uravnoteženje svojih proračunov in za kritje svojih obveznosti bile prisiljene leto za leto zviševati občinske doklade ter s tem obremenjevati z novimi dajatvami svoje občane, še vedno ne morejo v polni meri zadostiti vsem svojim obveznostim, niti oskrbeti vseh brezposelnih, katerih število z doraščajočo mladino leto za leto narasta.

Rudarske občine pridejo pogosto v položaj, da prvega ne morejo izplačati plač svojim namoščenim, kaj šele da bi dajale kakke podpore najpotrebnejšim občinskim revežem, ki jih je v občini par sto. Davčna moč prebivalstva je pač s krizo vred pešala in namesto, da bi se javne dajatve sprlo zmanjšanih dohodkov skrežile, pa so se zaradi vedno večjih socialnih in gospodarskih potreb občine sporedno z naraščanjem krize večale.

Zato se pač ne smemo čuditi, če je sprejelo prebivalstvo rudarskih revirjev sedanje zboljšanje v rudarstvu z največjim zadovoljstvom, ker je pač naravno, da pomeni večja zaposlenost rudarskega delavstva hkrati tudi zboljšanje položaja drugim stanovom, ki so neposredno navezani na rudarstvo. Toda ne smemo se udajati praznim nadam, da je s trenutnim zboljšanjem krize že konec. Po vsej priliki je zboljšanje le prehodno, kakor druga leta na zimo. Verjetno, da bo povečana zaposlitev trajala nekaj zimskih mesecev, to se pravi, da se bo obratovalo še novembra in decembra ter eventualno v primeru ostre zime tudi še januarja in februarja v večjem obsegu, toda že marca utegne nastopiti zopet slaba pesem o zapostavljanju naših rudnikov in sporedno s tem tudi borba za državna naročila našim rudnikom kakor vsako leto, kar traja kriza.

Zato pa za naše slovenske rudnike krize ne bo konec, dokler se pravilno ne uredi vprašanje razdelitve premoženja kontingentov med rudnike-dobavitelje. Dokler pa bodo južni rudniki pri državnih naročilih favorizirani na račun slovenskih rudnikov, tako dolgo pa prebivalstvo slovenskih rudarskih revirjev ne more misliti na pravo zboljšanje svojega položaja.

Suknje je zastavljal

Ljubljana, 28. oktobra

Bivši krojaški mojster France S. je imel v Ljubljani dobro idočo delavnico, pa je kmalu zašel na kriva pota. Stranke so ga začele opuščati in se je mojster S. jel seliti. Obrt mu je sčasoma opesala, zato se je izselil iz mesta in poskušal svojo srečo drugod. Hodil je po Hrvaškem, bival v Srbiji in iskal sreče, ki je pa ni našel. Ostal je namreč lahkomiselni, kakor je bil. Nedavno se je vrnil v Ljubljano. Ker tu ni našel pomožniškega mesta, se je poskušal prebiti skozi življenje s krpanjem, obenem pa je lovil svoje stare stranke, od katerih je dobival v popravilo obleke, suknje itd. Ker pa mu je primanjkovalo denarja, je izročene mu obleke sproti zastavljal, denar pa porabil. Slednjič je pa prodal še zastavne listke.

Ko je bil zaradi takih ponesereb prvič na policiji, se je pobotal z oškodovanci in so ga izpustili. Toda poboljšal se ni. Pred dnevi že je dobila policija prijavo, da je S. zopet zastavljal več suknež in oblek ter prodal tudi zastavne listke. Osvadili so ga hkrati kar štirje oškodovanci in sicer dva sodna uradnika, neki privatni uradnik ter nek uslužbenec Daj-dama. Nepoštenega bivšega mojstra je policija zasledovala več dni, vendar ga ni mogla iztakniti. Iz svojega bivališča v Florjanski ulici se je namreč preselil nekam v Šiško. Včeraj dopoldne pa se je slednjič pokazal v mestu in ga je pred glavno pošto prijel detektiv. Po zaslišanju so ga izročili sodišču.

Sokol Nemci

o Petrovi sokolski petletki
»Wegweiser«, nemški telovadni poročalski list, ki izhaja tedensko v Berlinu in ki je nedavno postal tudi službeno glasilo mednarodne telovadne zveze prinaša v svoji zadnji številki na prvi in drugi strani daljši članek o Petrovi petletki jugoslovanskega sokolstva.

V uvodu pod naslovom »Dario jugoslovanskega sokolstva kralju Petru II.«, pravi pisec: »Tudi izven okvira svojega tehničnega dela so imele velike telovadne organizacije kot vzgojne ustanove velik vpliv na dogodek v življenju narodov v raznih državah Evrope. Te organizacije se ni s bavile samo s svojim podrobnim delom pri vzgoji naroda, da ga ohranijo zdravega in močnega, marveč so često same posegle aktivno v narodovo življenje. Primer jugoslovanskega sokolstva z njegovo sokolsko petletko je najboljši dokaz pravilnosti naše trditve in obenem prav lep primer ogromnih nacionalnih moči, s katerimi razpolagajo telovadne organizacije raznih narodov.«

Po ustanovitvi Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije leta 1929 je temu savezu pripadala važna naloga, da kot edina organizacija poskrbi za nacionalno-politično vzgojo mladine. Državna kontrola nad to novo organizacijo je bila počešana z ustanovitvijo ministrstva za telesno vzgojo naroda. Savez SKJ je objavil na dan 6. septembra t. l., ko je svečano proslavil rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. svojega starostar, proglas, s katerim se uvaža sokolska petletka, ki bo zaključena 6. septembra 1941. To je na dan, ko bo postal Nj. Vel. kralj Peter II. polnleten. Ideja Petrove sokolske petletke se je porodila v vrstah jugoslovanskega sokolstva v želji in zavesti, da je potreben močan pokret vseh ustvarjalnih sil za okrepitev osnovnih nacionalnih idej, v svrhu organizacije in poudarjanja socialnega, gospodarskega in moralnega življenja jugoslovanskega naroda. S to petletko se izpreminja sokolska misel v delo, ki označuje pravi patriotizem in ki se zrceli v stalnem in nesebičnem delu in žrtvovanju v korist narodove celote.

V drugem delu tega zanimivega članka so podrobosti organizacije in izvedbe Pe-

trove sokolske petletke. Članek je zelo zanimiv, saj kaže, da se tudi Nemci zanimajo za jugoslovansko sokolstvo, ki so ga spoznali na letošnji berlinski olimpijadi.

— Sokol Ljubljana: Šiška. Bratski češkoslovaški narod se vsako leto spomni našega zedinjenja. Zato je tudi naša dolžnost, da proslavimo 28. oktober kot dan osvobodjenja češkoslovaškega naroda. Vabimo članstvo, narasčaj in deca, da se drvi ob 19. uri polnoštevilno udeležijo spominske proslave v Sokolskem domu. Zdravilo

— Tyršev državni zavod za telesno vzgojo v Pragi. V bližini državnega Masarykovega stadiona v Pragi se gradi po načrtih inž. arh. Kopa in Balcava Tyršev državni zavod za telesno vzgojo naroda, ki bo najmodernejši zavod te vrste v Evropi. Poleg velike moderne telovadnice bodo še drugi prostori, ki bodo služili vsem panogam telesne vzgoje. Glavna dvorana bo 30 m dolga, 17 m široka in 9 m visoka. V zavodu bodo garderobe, kopalnice, predavalnice itd.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 28. oktobra katoličani: Simon in Juda, Mila.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: La garçonne.
Kino Ideal: Pakel ujetnikov.
Kino Union: Dekle iz Schwarzwalda.
Kino Sloga: Zlati kodrički.
Kino Šiška: Vedno mlada.
Kino Moste: Devica Orleanska.
Kino Kodeljevo: Dongoo Tonka.
Otvoritev razstave češkoslovaške porojne knjige ob 20. v Trgovskem domu.
DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Iz Zagorja

— Pokret »Zbor« je imel v nedeljo dve zborovanji, in sicer v Potočki vasi dopoldne, popoldne pa na Lokah. Obeh se je udeležilo zadovoljivo število zborovalcev, ki sta jih predavatelja g. Lojze Zupančič in g. Tone Šturm seznanila s cilji in organizacijo Ljotičeve ideologije.

20 novih polarnih otokov

V Arhangelsk je priplul ledolomilec »Sedov«, ki je imel na krovu hidrografske ekspedicije pod vodstvom P. Orlovskega. Ledolomilec je plul po morski poti, ki jo je pred 36 leti prvi preplul ruski raziskovalec E. Toll. Ta pot vodi okrog malo znanege Nordenskjöldovega otočja. Sovjetska ekspedicija je odkrila tu 16 neznanih otokov, ki jih je točno izmerila in zabeležila na zemljevid. Osem otokov je dobilo ime po slavem ruskem polarnem raziskovalcu Smidtu, sedem po pogumnih letalcih, ki so rešili Okluskince z ledeno gore, eden pa po polarnem raziskovalcu Aleksejevu.

Nove štiri otoke je odkrila ekspedicija v skupini otokov Vilkičega. Ekspedicija je ves čas uspešno opravljala svoje znanstveno delo, čeprav je moral ledolomilec večkrat spremljati trgovske ladje na tem delu Severne morske poti. Zdelj izletuje ekspedicija podoben zemljovid teh dostoj ne raziskanih krajev. Ledolomilec »Sedov« je prav za prav odprl novo progo Severne morske poti, po kateri so plule za njim že mnoge polarne ladje.

Dober strelec

Na strelišču zapisuje podnarednik, kako vojak strelja. Polkovnik hode pokazati kako je treba streljati. Ko vprša dežurni častnik podnarednika, kako je polkovnik streljal, mu le-ta odgovori: Streljal je zelo dobro, samo zadel ni.

Bombe so padale na Ljubljano

Disciplina periferije — Uspeh predvaje za zračno obrambo

Ljubljana, 28. oktobra. Včeraj pod večer se je nebo deloma zjamillo. Skoraj polni mesec je sijal na nebu. Pogled na Ljubljano z Gradu je bil krasen: Vsi trgi razsvetljeni, hiše in palače, javne in zasebne zgradbe so se kopale v beli svetlobi električnih žarnic in plinovih svetilk. Od zahoda proti vzhodu so se podili temni oblaki. Na najbolj prometnih ulicah je valovilo življenje. Kolesarji, motociklisti, avtomobilisti in v zavozih cestne železnice s svetilkami in reflektori so bili, opazovani z Gradu, kakor nemirne večje, ki iščejo izhoda v labirintu razsvetljenih ulic in cest. Prebivalstvo ni vedelo natančno, obkolje se bodo približala mestu sovražna letala z bombami in streljenimi plini. Treba pa je bilo preizkusiti disciplino prebivalstva v Ljubljani. Ali se bodo ljudje ravno po predpisi za pasivno obrambo o zračnih napadih sovražnih letal, to je zanimalo odbor za zaščito mesta, ki je aranziral središnji alarm.

Ob 20.45 je dobilo poveljstvo Ljubljane poročilo, da se mestu bliža sovražnik v zraku. V tem trenutku sta dva strela z Gradu opozorila prebivalstvo na bližajočo se nevarnost. Trobentači so začeli trobiti na več krajih, lokomotive so začele piskati, sirene tuliti. Ulice so bile na mah prazne. Promet je bil ustavljen, žarnice po ulicah in plinske svetilke so ugasnile. Periferija je bila takoj v temi. Središče Ljubljane se je še obotavljalo. Okna v nekaterih zasebnih hišah so ostala razsvetljena. Videli smo z Gradu, kako so ponekod ugasnili luči v sobah na ceste, hkratu so pa prižgali luči v kuhinjah in sobah na dvorišču, odprli okna in balkone in pasli svojo radovednost pri razsvetljenih in odprtih oknih. V nekaterih hišah je ostalo razsvetljeno samo stopnišče. Hišniki si je menda mislil, da vendar ne more biti tema v vsej hiši, kakor so mislili nekateri, da stražniki ne bodo opazili razsvetljenih oken, ki drže na dvorišču. Na Mestnem trgu in v dveh treh ulicah sredine je bilo zadnje nadstropje v nekih hišah razsvetljeno. Stanovaleci v teh nadstropjih so morda tako preprižani, da jim strupeni plini ne morejo škoditi, ker so se zbrali na oknih in streljali v višino. Plačati bodo morali zaradi tega denarno kazen. Morda samo 10 Din, morda tudi 1000 Din.

Središče Ljubljane se torej v celoti ni držalo predpisov za pasivno obrambo. Sovražna letala bi metala bombe in streljene pline na ljubljansko gospodo, ki se ni zmenila za alarm, dočim je periferija pokazala veliko disciplino. Vzorno uvežbano je tudi vse osebje mestne elektrarne in planarne, ki je z neverjetno naglico pogasilo cestno razsvetljavo.

Po 10 minutah je veliki zvon na Gradu naznanil prebivalstvu Ljubljane, da je nevarnost konec. Kmalu nato so zadoneli veliki zvonovi po vseh ljubljanskih cerkvah. Ulice in ceste so se ena za drugo odresle teme. V zasebnih hišah so na mah zažarela okna. Hitreje so prižigali luči kot so jih ugašali.

Komisija na Gradu pod vodstvom tajnika odbora za zaščito mesta g. Turela je bila v splošnem zadovoljna. Zupan dr. Juro Adlešič, ki je z zanimanjem opazoval vajo na stolpu Gradu, ni bil zadovoljen s središčem Ljubljane. Zastopnika mestnega poveljstva in divizije generalstaba kapetan g. Perović in poročnik g. Senjan sta izjavila, da je vaja uspešna v zornih primerih s prejšnjimi sličnimi vajami v Ljubljani. Poveljniki policijske straže g. Bedenk je imel precej plosa, ko je ugotavljal s pomočjo stražarja, kdo so ti isti, ki se niso pokorili vsem predpisom. V komisiji so bili še člani odbora za zaščito mesta g. inž. Kleinschrott, Majster, Berdšč, Sebenik, poveljniki gasilcev g. Furlan in g. Prištok, poveljnik avtomobilne železnice je zaelopal dr. Jeglič. Mestno planarno in elektrarno pa ravnatelj inž. Šonc, inž. Šonc je

Učiteljsko zborovanje

Zidani most, 25. oktobra.

Včeraj dopoldne so zborovali naši učitelji iz laškega sreza, ki so imeli svoje prvo letošnje zasedanje na narodni šoli na Zidanem mostu. Za zborovanje je vladalo veliko zanimanje. Po uvodnih formalnostih je predsednik društva pozdravil predstavnika sreskega načelstva g. Breznikarja, nato podal besedo g. Gerlanca, ki je imel vzorno predavanje o reformi češkoslovaškega šolstva.

Nato so se vršile po novem statutu tajne volitve Predlagatelj je bilo 16. Predlagatelj liste je bil g. Robert Plavsek. Izvoljena je bila naslednja lista: Lebar Franc, predsednik. Stegeseč Josipina, Bureš Alojzij, Groznik Jožef, Mahkota Miloh, Kislinc Jurjo, Plavsek Marta. Za namestnike: Hofstner Lojze, Rihar Rafael, Pleškovč Ilka. V nadzorni odbor: Jesih Adolf, Candar Davorin, Grisel Dragica, namestnika: Joža Kotnik, Marija Prašek. V finančni odbor: Jožef Groznik, namestnik: Drago Pahor. Referenti: Milan Mahkota, za organizacijsko propagando, Turk Darinka, za strokovno, moralno in intelektualno delo, Beg Antje ml. za narodno izobrazbo, Ferencak Edo, za tisk in propagando, Toni Jože, za prosvetno, šolsko in stanovsko politiko, Hofbauer Lojze za socialno ekonomsko delo in Drago Pahor za obrambo šole in zaščito članstva. Namestniki: Gobeč Radovan, Antonija Jurgelj, Jenko Marija, Pavlič Efron, Stanovski časno razsodišče: Majer Ernest, Gostiša Andrejček, Vindihar Marija. Stalna člana razsodišča: Candar Davorin, Sušnik Mirko, namest. Mahkota Milan. Trepečnik Ljudmila. Odbor se je konstituiral po zborovanju.

Po volitvah je tajnik g. Mahkota podal svoje poročilo o banovinski skupščini. Sreško učiteljsko društvo Laško šteje 148 učiteljev, od katerih je 135 članov JUJ. Temu je sledilo blagajniško poročilo. Članska rina se bo odslej dalje zvišala za 2 Din. Ta fond se bo porabil za podporo potrebnim učiteljem. Poročilo o skupščini je podal predsednik g. Lebar. Slednjič je bilo sprejetih več resolucij, ki so bile poslane na merodajna mesta. Najvažnejša resolucija je bila, da članstvo v polnem obsegu soglasno s stališčem in delom glavne skupščine v Novem Sadu ter poziva sekcijo JUJ na centralno upravo v Beogradu, da odloči

DNEVNE VESTI

* Odlikovanja delavcev za jugoslov.-českoslov. vzajemnost. Predsednik českoslov.-vaške republike je odlikoval z redom Bele- ga leva gg.: z redom III. stopnje dr. Fran- ca Grivca, univ. prof. v Ljubljani, z redom IV. stopnje: Božidarja Borka, urednika v Ljubljani, dr. Alojzija Všenjaka, odvetni- ka in predsednika Jugosl.-česl. lige v Ptuj; dr. Simona Dolara, direktorja, gimnazije in predsednika Jugosl.-česl. lige v Kranju; Iva- na Knopa, finančnega svetnika v Mariboru; dr. Antona Dolara, profesorja v Mariboru; z redom V. stopnje: dr. Davorina Senjorja, sodnika v Mariboru; ing. Frant. Emmer- ja, višjega stavbenega svetnika v Kranju; Janka Orožna, profesorja v Celju.

— Zahteve naših profesorjev. Po kongre- su v Varaždinu je imela glavna uprava Ju- goslovenskega profesorjskega društva v ne- deljo in v ponedeljek prvo plenarno sejo, ki sta ji prisostvovala iz Ljubljane profesorja Grafenauer in Bajuk. Na seji je bila spre- jeta obširna resolucija, ki v nji izražajo naši profesorji želje in zahteve. Med dru- gim naglašajo pomanjkanje učnih moči in solskih poslopij, kar ovira normalen pouk. Za prihodnje leto je treba poskrbeti, da se razmere v tem p. gledu izboljšajo. Postav- lja se zahteva po novem zakonu o srednjih solah, ali pa naj se vsaj izda uredba z za- konsko močjo. Treba je čimprej izpremeniti uredbo o organizaciji prosvetnega mi- nistrstva. Velike gimnazije je treba razbreme- niti z ustanavljanjem novih srednjih in strokovnih sol. Prosvetni minister Stoković je profesorji deputaciji na izročitev re- solucije odgovoril, da bo zakon o srednjih solah še na tekočem zasedanju Narodne skupščine. Če bi to ne šlo bo izdana uredba z zakonsko močjo. Tudi glede vseh dru- gih zahtev je izjavil, da jim bo po mož- nosti ugodeno.

— Za uredbo o sanaciji vinogradništva. Kmetijsko ministrstvo pripravlja zdaj na- črt povidbe in zaščite vinogradništva. V kratkem se obeta vinogradnikom posebna uredba s katero bo naše vinogradništvo končno zaščiten. Temeljna misel uredbe je v tem, da se omeji v bodoče preureditev zemljišč v vinograde samo na hribovite vi- norodne kraje. S tem naj bi se preprečile škodljive posledice prevelikega števila vi- nogradov, ko imajo eni dovolj kruha in vina, drugi pa nič.

— Dimnikarski pomočniki so zborovali. V nedeljo je bil v Zagrebu občni zbor Zve- že dimnikarskih pomočnikov. Glavna točka dnevnega reda je bila kolektivna po- godba, Občnega zbora so se udeležili tudi delegati iz dravske banovine. Sklenjeno je bilo, da ostane dosedanja zveza za vso drž- avo da se pa ustanovi še posebna orga- nizacija samo za savsko banovino, odnos- no Zagreb.

KINO
SLOGA
Nepreklicno poslednji! Shirley Temple
ZLATI KODRČKI
Ne zamudite, temveč ogledajte si ta film,
ki je osvojil srca vse Ljubljane!

MATICA
Premiera! Victoria Margueritte
LA GARCONE
Samo za odrasle! Mladini neprimerno!

UNION
Premiera! Maria Beling
DEKLE IZ SCHWARZWALDA
Walter Janssen — H. Soehner

Union
Premiera! Maria Beling
DEKLE IZ SCHWARZWALDA
Walter Janssen — H. Soehner

Union
Premiera! Maria Beling
DEKLE IZ SCHWARZWALDA
Walter Janssen — H. Soehner

— Dobri izgledi za tujski promet med Ju- goslavijo in Nemčijo. Viceguverner Narod- ne banke dr. Ivo Belin je sodeloval na kon- ferenci v Dresdenu, kjer se je obravnavalo vprašanje tujkega prometa med našo drž- avo in Nemčijo. Novinarjem je izjavil: Letos je znašal kontingent za nemške tu- riste v naši državi 2.000.000 mark. To je pa bilo mnogo premalo in jeseni Nemci niso mogli več prihajati na naše morje. Na konferenci v Dresdenu je bil kontingent za nemške turiste določen na 6.000.000 mark, torej na 500.000 mark mesečno začeti od 1. novembra letos. Če se 500.000 mark v enem mesecu ne bo porabilo, bo prenehan ostanek na prihodnji mesec. Kontingent 6.000.000 mark se poveča za ta znesek, ki ga bodo naši turisti porabili v Nemčiji, kar se letos ni zgodilo, ker smo imeli samo kontingent 2.000.000 mark, dočim so naši turisti porabili v Nemčiji nad 1.000.000 mark. Zato računamo, da bodo v bodoče nemški turisti potrošili v naši državi brez železniških kart, ki se računajo posebej 7.000.000 do 8.000.000 mark ali 100 milijon- ov Din letno. Ker prihajajo Nemci k nam vedno manj v jeseni in spomladi, torej izven sezone, bo njihovo bivanje v naši državi ugodno vplivalo na razvoj našega hoteli- stva.

— Knjige Slovenske matice za l. 1936 izidejo prve dni novembra. Člani Sloven- ske matice plačajo letno članarino 50 Din, za kar prejmejo letos naslednje tri knji- ge: II. in III. del Cervantesovega romana »Don Kihot« v prevodu dr. Lebna in s ilustracijami slikarja Nikolaja Pirmata (knji- gi imata po 352 strani!) ter dr. Iz- dorja Cankarja »Zgodovino likovne umet- nosti v zahodni Evropi, III. del, Rene- sansa, I. snopič (okrog 200 strani z 90 slikami) Vse tri knjige, ki jih dobe Ma- tični člani broširane za 50 Din, obsegajo torej okrog 900 strani. Za vezavo vsake knjige v platno je doplačati le 12 Din. Pripominjamo, da je I. del romana »Don Kihot« izšel lani in ga novi člani dobe broširanega za 25 Din, vezanega za 37 Din. Ta del obsega nad 400 strani.

— Iz »Službenice Hsta«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 87 z dne 28. t. m. objavlja odločbi kra- jevskih namestnikov o otvoritvi rednega zasedanja Narodne skupščine in senata, naredbo o začasni državni kontroli zdravil biološkega izvora domače in inosemne

proizvoda, popravek uredbe o pregrupi- ciji občina Leskovec, Zavrta in Sv. Barba- ra v Halosah, razglas banke uprave o preložitvi volitev občinskega odbora za občini Podčetrtek in Sedlarjevo.

— Zdravniška vest. Dr. Aleksič Sava, zdravnik-specialist v Celju je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino.

— Dobri izgledi za izvoz lesa. S Sušaka poročajo, da se je izvoz našega lesa iz su- šakega pristanišča sopot povečal. V An- gliji se zelo zanimajo za naš les in ni iz- ključeno, da bodo Angličani kupili velik del zaloga naših lesnih trgovcev. Poleg Anglije prihaja v poštev tudi Nemčija. Nedavno sta se mudila na Sušaku dva nemška ve- letrogovca s lesom, ki potrebujeja na leto 40.000 vagonov lesa, pa nista mogla najti izvoznikov za tako velike količine in tako sta morala kupiti manj lesa. Zaradi nape- tosti med Rusijo in Nemčijo kupuje sled- nja vedno več svojih potrebščin pri nas.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM
v šiški, telefon 33-87

V sredo in četrtek ob 8. uri zvečer
predvajamo senzacionalni film

Večno mlada
po Cochranovi opereti: Evergreen.

V soboto:
Smaragdna ogrlica
VICTOR DE KOWA.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Sara- jevu 19, v Splitu in Beogradu 18, v Skop- lju 15, v Mariboru 14, v Ljubljani 13,5, v Zagrebu 13. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755 mm, temperatura je znaša- la 9.

— Nesreča misijonskega brata. V misi- jonski postaji v Grobljah pri Domžalah se je pripetila včeraj dopoldneva nes- reča. 36-letni misijonski brat, kovač Alojz Dovjak iz Sostrega je v domači kovačnici varil vodovodne cevi. Ko pa je vtačnil v ogenj zopet kos cevi, ki se mu je zdela pre- cej zasmetena, je naenkrat nastala kata- strofa in so drobci železa udarili Dovjaka v roko ter v vrat. Drobci so mu roko razmesarili ter mu zasekali tudi globoke rane v desno stran vratu. K sreči ni bila načeta žila dovodnica, kar je pomene- čeno rešilo življenje Dovjaka so z avto- mobilom nemudoma prepeljali v ljubljansko bolnico. Kako je prišlo do eksplozije, ni točno ugotovljeno, jasno pa je, da je bilo v vodovodni cevi razstrelivo.

— Otroci brez rok. V Orahovici pri Nov- ski je bil rojen pred 14 leti v siromašni družini Kolarik deček brez rok. Ze kot de- te si je znal pomagati z nogami in zdaj z njimi je, piše, rše itd. Noge mu po- vsem nadomestujejo roke. Deček je pa tudi zelo muzikalčen. Zdjaj potuje od kraja do kraja in ljudje ga radi podpira- jo.

— Po treh prekrokanih nočeh v smrt. V Zagrebu si je včeraj končal življenje brivec Gjuro Stančin, star 26 let. Svojim znancom je večkrat pravil, da se je na- veličal življenja. Zadržne čase je nepre- stano popival. Včeraj jutraj so ga našli v brivnici s prestreljeno glavo. Predno se je ustrelil, je tri dni krockal. Vse kaže, da ga je pognala v smrt nesrečna ljubez.

— Mlada karlovska begunca napovedu- jeta samomor. Poročali smo, da sta po- begnila iz Karlovca lepa Pavla Pozderac, ki je ukrala svojemu očetu 11.000 Din in njen ljubček Pero Radojevič. Zdjaj sta se javila begunca iz Sarajeva, toda v svo- jem pismu napovedujeta samomor. Sara- jevska policija je naprošena, da jima sa- momor prepreči.

— Tihotapstvo denarja iz Madžarske v Jugoslavijo. Na avstrijski carinarnici so prijeli včeraj rumunskega državljana Ha- rona Brauna, trgovca v Senti, ki je hotel vtihotapiti iz Madžarske v tuji valuti nad pol milijona dinarjev. Denar je imel spret- no skrit v sukni.

Iz Ljubljane

—lj Proslava českoslovaške narodnega praznika v našem gledališču. Sročna elav- nostna predstava v proslavo českoslovaške narodnega praznika drama Franca Lan- gerja »Konjeniška patrola« je doživela sijaj- nen uspeh. Gledališče je bilo napolneno in so morali na obeh straneh parterja postavi- ti stole. Predstavo so posetili general in dru- gi častniki, predstavniki vseh oblasti ter mnogo zastopnikov nacionalnih društev. Pred predstavo je govoril dramaturg g. Jo- že Vidmar o misli in ideji svobode českega naroda, ki tvori temelj Langerjeve drame. Iz misli in ideje se usvajajo heroji, ki se živčujejo za svojo misel, za domovino in a tem za slovesito. Govor je bil duhovito za- snovan in toplotno prednashen in je dosegel najučinkovitejši uspeh. Po govoru je or- kester zaigral českoslovaško in jugosloven- sko himno, ki ju je občinstvo poslušalo sto- je. Predstava je napravila silen vtis, žela je mnogo odobravanja. Na koncu predstave je bil izročen režiserju g. Kreftu zlat venec.

—lj Predavanje gospe Skuškové v šiški. V petek je v Sokolskem domu preda- vala Japonka ga. Skušková, ki je pri svo- jem prvem predavanju žela obilo odobra- vanja. Njeno predavanje o »Običajih na Japonskem« bodo pojasnjevale skioptične slike in originalni, od predavateljice izva- jani plesi. Ker je spored obseben, opozarja- mo javnost, da bo začetek predavanja točno ob pol 20. uri. Predavanju bo sie- dil film »Večno mlada«.

—lj Čudni prizori na cestah. Ko so se včeraj vračale gospodinjice s trga v mesto, domov po Hradskega cesti, je nenada- ma hitel za njimi mitnikar, ki jih je dobi-

Marsikaj boste dosegli ako se lepo oblačite!

Lepa izbira tkanin pri

„Manufaktura“ k. d.

trgovina, ki Vas želi boljše postreči
Mestni trg 17.

tel tik za Karlovskim mostom pod Golov- cem. Ustavili jih je in začel stekati po njih- ovih torbica, kakor da bi jih zalotil pri tihotapstvu blaga v mesto tik nekje za mitnico. Verjetno je, da se spričo raz- tegnjenih meja po prikličku okoliških občin, tihotapi v večji meri, kakor se je prej, vendar ne gre nadlegovati ljudi in celo ne starejših žensk, takorekoč sredi mesta ter jih plašiti s takimi nastopi. Če nudi Golovec ugodne prehode tihotapcem, naj jih love dohodarstveni organi po goz- du, nikakor pa ne po mestu.

—lj Otvoritev predavanja 17. sezone. Društvo »Soča« Matica v Ljubljani popular- na ljudska univerza, ki si je v letu 16 let pridobila mnogo prijateljev in poslušal- cev na rednih sobotnih predavanjih, bo otv- rila 31. t. m. predavateljsko sezono. Ta ve- der nastopi naš priznani, odlični predava- telj sodnik g. dr. Stojan Bajič s temo: »Bor- ba zoper brezposelnost«. Gospod predavatelj namerava orisati napore držav in narodov v borbi zoper brezposelnost in podobna socialna zla naše dobe. Povezanost gospodar- skega in socialnega življenja s političnim stanjem ustvarja v državah posebne naloge za tiste, ki jih hočejo reševati. Vsi ti na- pori morajo vsakega zanimati. Zato vabimo vse Sočane in naše prijatelje, da se polnošte- vilno udeležijo tega zelo zanimivega in ak- tualnega predavanja. Nihče naj ne zamudi lepe prilike. Vstop vsem prost. Predavatelj- ski odsek.

—lj Vid vaših oči si obvarujete je z op- tično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Start trg 9, Ljubljana.

—lj Zahvala in prošnja mestnemu načel- stvu. Zahvaljujemo se uvidnemu mestne- mu načelstvu, da nam je končno vendarle razsvetlilo pošpot od stare mitnice na Cesti na Rožnik proti ribniku. Sedaj bi bilo pred- vsem potrebno, da se pospravi po zadnjem snegu polomljeno vejevje s poti, posuje ista s peskom in napravi ob hribu pošten globok odtočni jarek, da ne bomo večno brodili po blatu in brozgi. Prošimo stanovalci Ceste na Rožnik.

Iz Celja

—lj Letalski napad na Celje. V torek ob 14.26 so začeli zvoniti zvonovi v celjskih cerkvah in pisikati sirene kot znak nevar- nosti letalskega napada. Mestni odbor za obrambo pred napadi iz zraka je prejel ob- vestilo, da se bližajo »sovražni« avioni. Ob 14.40, ko so opazili te avione, ki so leteli v smeri iz Laškega proti Celju, je bil dan s piskanjem siren, bitjem plati zvonov in tremi streli alarm. Takoj so stopila vse sredstva aktivne in pasivne obrambe v ak- cijo. Kmalu so pripluli trije bombarderji in vrgli eksplozivne in plinske bombe na ko- lodvor in na trg pred kolodvorom, na mestni magistrat in na trg pred magistratom, na vo- jašnico kralja Petra, na železniški most in na barakno na prostoru za stariim okrožnim sodiščem. Poročevalska služba v mestu je dala takoj podatke o delovanju »sovražnih« avionov in po ugotovitvi glavnega odbora so stopile v akcijo ekipe za detekcijo, desin- toksikacijo, zameglitev, za odkopavanje ru- ševin, sanitetske ekipe in gasilci, po mestu pa je delala služba prostovoljnih policija skupno z redno policijo, volastvom in oro- žništvom. Prebivalstvo je smatralo vajo re- eno in se je takoj skrillo v stanovanjih in zaklonih, tako da ni bila potrebna interven- cija policijskih organov. Po preteku 10 mi- nut so bili »sovražni« bombarderji odbiti, na- kar je bil z vzoženjem zvonov dan znak, da je nevarnost minila. Bombardierji so od- pluli v smeri proti Volniku in »St. Jurju ob juž. žel. Vaja je dobro uspešna, samo poro- čevalska služba je bila pomanjkljiva. Pri aktivni in pasivni obrambi je sodelovalo okrog 400 oseb. Ob 18.30 je bil zopet dan znak nevarnosti napada, nato pa alarm. V mestu so takoj pogasili luči, ljudje pa so se umaknili z ulic. Ekipe so stopile spet v akcijo. Sovražni bombardierji, ki so bili sa- mo markirani, pa zaradi zatemnitve niso našli Celja in so odpluli dalje.

—lj Oddaja sadnega drevja iz banovinskih kmetijskih zavodov. Mesno poglavarstvo v Celju razglasa: Kr. banska uprava nas obve- šča, da je vzgojila v svojih kmetijskih zavo- dih 47.826 komadov visokih in 1024 pritiž- nih jablan, 1289 visokih in 588 pritižnih hrsk, 1140 visokih sliiv in češpelj, 146 vi- sokih črešenj in višenj, 887 pritižnih breskev in 516 pritižnih marelic raznih vrst. Ta ko- ličina prvovrstnega sadnega drevja se lo- prodajala v kmetijskih zavodih od konca oktobra do konca marca po ceni 8 Din ko- mad. Pri večjem odjemu lahko določi upra- va kmetijskega zavoda posebno ceno v do- govoru z odjemalcem drevja. Nakup sad- nega drevja se izvrši uetmeno ali pisme- no (kolika prosto) pri upravi zavodov po se- znamu.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
preklic!
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
50 par cestanje
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
50 par cestanje
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

HUBERTUS
nepremotljiv za vsakega Din
250.— in vsa druga oblačila
po neverjetno nizkih cenah pri
PREŠKERJU Ljubljana, Sv. Pe-
tra c. 14

KLISEJE
50 par cestanje
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
50 par cestanje
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

—lj Uradni dan Zbornice za Tol za Celje in okolice bo v torek 8. novembra od 8. do 12. v posebej imenovanem trgovcu za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—lj O vseh svetih in na vernih duš dan bo družbo Rdečega križa pobiralo na oko- liškem in mestnem pokopališču prostovol- ne darove. Odbor prošol oblaščevanje grobov, da bi počastili spomin dragih pokojnikov z darom za Rdeči križ.

—lj Dve nesreči. Ko je 35letni hlapec An- ton Lavbič v Braslovcah v ponedeljek hotel vpreči konja, ga je konj brcnil v prani koš in mu raztrgal vranico. V soboto je padel 20letni delavec Martin Kolar iz Nove vasi pri Celju s kolesa in si slomil desno roko. Pone srečena se zdravita v celjski bolnici.

—lj Vaso za rezervne oficirje. Komanda mesta v Celju bo priredila v času od 2. no- vembra do 28. decembra tečaj za rezervne oficirje, skupaj 17 predavanj. Predavanja so namenjena predvsem onim oficirjem, ki se pripravljajo za kapetanski izpit. Teh pre- davanj pa se lahko udeležijo tudi ostali re- zervni oficirji. Točen spored predavanj je razviden iz razglasa, ki je nabit na urad- ni deski na mestnem poglavarstvu. Zate- reisirani dobijo informacije pri vojskem oddelku mestnega poglavarstva o odnosu pri podobnem UROIR v Celju. Oni, ki se želijo udeležiti predavanj, naj se prijavijo mestne- mu poglavarstvu oodno UROIR najpozne- je do petka 30. t. m.

Iz Maribora

—lj Gledališče. V četrtek bo v maribor- skem Narodnem gledališču ponovitev dra- me »Živi mrtveci«. Predstava je za red C in veljajo znane cene.

—lj Nov poštni inspektor. Te dni je bil imenovan pri pošti Maribor II. za inspektor- ja g. Miroslav Berner.

—lj Zračni napad na Maribor. Popolnoma nepričakovano so sirene in zvonovi nazna- nili nenaden napad sovražnih letal na Mari- bor. Prebivalstvo je bilo disciplinirano in se je takoj podalo v zaklonišča. V nekaj mi- nutah so se žbrnela nad mestom letala, iz topov je bruhal obrambni ogenj, po ulicah pa so hiteli reševalci in rešilni avtomobili. Na Glavnem trgu, na Trgu Svobode, pred glavnim kolodvorom in na Kralja Petra tr- gu so bili improvizirani požari in gasilci so z vsem potrebnim takoj prihitali na pomoč. Glavni obrambni odbor je bil na stolpu stol- nice. Vaje so potekle zadovoljivo in poka- zale lep napredek dela v obrambi proti zra- čnim napadom.

—lj Skrivnostni umor. V neki grabi pri Železni kapli so ljudje našli truplo neke ženske, ki je imela na glavi zevajočo rano. V umorjeni so spoznali 48letno prevzihta- rico Ano Stulterjevo. Nesrečnico so ubili z nekim topim predmetom in truplo vrgli v grabo. V zvezi z umorom so orožniki are- tirali dva možka.

—lj Usodna zmota. V nekem lovišču blizu Slovenjgradca je lovec J. C. zamenjal v lovski gorečnosti človeka z divjačino. Spr- žil je in zadal delavca Franca Pečnika v pleča in hrbet, v telesu mu je obkotal 11 šiber. Ranjenca so nemudno spravili v bol- nicno, lovec C. pa bo imel opraviti s sodi- ščem.

—lj Logarski dolini je bila končno po ne- štetih intervencijah in prizadevanjih Tuj- sko prometne zveze v Mariboru priznana ugodnost po § 11 železniške tarife in si- cer od 1. novembra 1936 dalje. Kakor zna- mo, imajo po tem § vsi obiskovalci po se- demdnevnom bivanju brezplačen povratek po železnici, morajo pa kupiti pred odho- dom pri PUTNIKU ali na kolodvorski bla- gajni potrdilo o bivanju, ki stane 2 Din. Inozemci tega potrdila ne potrebujejo in je merodajen le dan prestopa državne meje, ki je vpisan v potnem listu. Obenem je ministrstvo za promet razširilo vozne olaj- šavi tudi na obisk novih domov na Pohor- ju in sicer: za obisk hotel-penziona »Lobni- ca« na Smolniku pri Rušah in kočje na Kremenjarjevem vrhu. S tem so odpravljani hudi nedostaki v našem tujskem prometu na Stajerskem in je naši neumorni Tujsko prometni zvezi in tem lepem uspehu prav iskreno čestitati.

—lj Dotok nemških turistov za prihodnjo zimsko in letno sezono zagotovljen. Tuj- sko-prometna zveza PUTNIK, Maribor nam poroča, da je bil v Dresdenu o priliki ju- goslovensko-nemških trgovskih pogajanj, do- sežen sporazum tudi glede nemških turistov ter je nemška vlada, trenutno kot edini državni, odobrila za nemške turiste 6.000.000 mark in sicer 500 tisoč mark mesečno, to pa na ta način, da se ostanek enega me- seca lahko prenese na prihodnji mesec. Ta znesek odgovarja približno 84.000.000 Din, tako da bo v prihodnjih 12 mesecih omogo- čeno najmanj 25 do 30 tisoč Nemcem ob- iskati našo državo, ki je v Nemčiji kot tu- ristični cilj silno priljubljena. Kakor znano je lanko leto obiskalo Jugoslavijo 29.160 gostov s 145.887 prenočninami ter je tuj- ski promet za prihodnje leto vsaj v tej višini zagotovljen.

Iz Kranja

—lj Harmonikarji se nastopajo. Ne samo v Mariboru in Ljubljani, tudi v Kranju tma- mo harmonikarje, ki se sicer uče šole pol leta, pa jo še dobro uredijo. Glasbena šola je sedaj tri nedelje priredila brezplačno javno produkcijo, prvič za gimnazijsko mla- dino, drugo nedeljo v Strazišču, zadnjo ne- deljo pa za ljudskošolsko mladino, katere se je produkcije, ki se je vršila v gimnaziji udeležila v spremstvu učiteljstva v velikem številu. Na vseh produkcijah so pa zaigrali tudi mali harmonikarji, deloma v zboru, nekaj pa solo-točk. Nastopili bodo s tremi pesmicami tudi v soboto na akademiji JS. Harmonika je za deco najpriladnejši in najpriljubljenejši instrument, zato stariem priporočamo, da pošljejo svojo deco v har- monikarski zbor. — V Glasbeni šoli se je dosedaj vršil pouk dvakrat tedensko po 20 minut. Sedaj pa se vrši dvakrat po eno uro. Pri večjem številu učencev se bo po pouče- vala za isti bonoraz trikrat tedensko po 1 uro. Pri vojem številu gojencev se bo tudi ukovina znižala od Din 70.— na Din 50.— mesečno.

—lj Tržne cene. Pšenica stane Din 195.—, ječmen Din 190.—, rž Din 180.—, oves Din 165.—, koruza Din 140.—, fižol Din 250.—, krompir pa Din 75.—. Cene se razumejo za kg 100. Jabolka so po Din 5.—, 4.— in 3.— za kg; pšenična moka Din 3.—, koruza Din 250 kg. Voli po Din 5.—, 450 in 4.—; telice po Din 5.—, 450 in 4.—; krave po Din 450, 4.— in 350; teleta po Din 8.— in 7.—; prašiči speharji po Din 950, prstariji po Din 9.—. Meso: goveje I. vrste prednji del Din 8.—, zadnji Din 10.—, II. vrste Din 8.— in 10.—, III. vrste Din 6.— in 8.—; svinjina Din 16.—, mast Din 20.—, slanina Din 18.—, mleko po Din 2.—, jajca par Din 225. Kože: goveje Din 13.—, telčje Din 15, svinjske Din 6.— za kg. Volna: nesprana kg Din 24.—, oprana Din 32. Vinaki mošt Din 10.— liter.

Z Jesenic

—lj Poroka: V nedeljo popoldne se je v mestni župni cerkvi na Jesenicah poročil g. Bernard Svetlin ml. z gđe. Mici Lahova. Mlademu sokolskemu paru naše iskrene čestitke!

—lj Izredna glavna skupščina GZSP. V nedeljo dne 18. oktobra se je pri Paaru na Jesenicah vršila izredna glavna skupščina gorenjske zimskosportne podzveze, v pe- tek pa se je sestavila nje nova uprava, ki je tvorijo naslednji gg. Cinkovic Jože: predsednik, Zupan Jože: podpredsednik, Rav- nik Stanko: tajnik I., Cop Jaka: ml. taj- nik II., Vovk Franc: blagajnik, Grošelj To- ne: gospodar, Smolej Janko in Kotnik Loj- ze: teh. vodnika, Ogrin Rudolf in Ručigaj Tone: preglednik, Berlot Anton: načelnik mladinskega oddelka.

—lj Kolar smučskih prireditev GZSP za leto 1936/37. Dne 20. 12. 1936: Medklubi- ski smuk SK. Bratsva na Pustem rotvu. Dne 3. 1. 1937.: Klubiški slalom ASK. Gorenja- ca na Črnem vrhu. 6. 1. 1937.: Klubiški dan s sodelovanjem mladinskega oddelka. 10. 1. 1937.: Prvenstvo GZSP v alpski kombina- ciji v izvedbi SPD Kranjska gora. 31. 1. 1937.: Rezervirano na štateni tek okoli mesta Jesenic v izvedbi GZSP. 7. 2. Med- klubiška skakalna tekma na srednji skakal- nici v Planici v izvedbi SK. Rateče — Pla- nica, medklubiški tek za 10 km v izvedbi SK. Jezerskega, mladinsko klasično pr- vestvo GZSP v Mojstrani, mladinski sla- lom GZSP na Pustem rotvu. 14. 2. 1937.: Medklubiški tek na 15 km v okolici Sv. Jo- sta v izvedbi SK. Poljane. 21. 2. 1937.: Medklubiški slalom v Kranjski Gori. 27. in 28. 2.: Prvenstvo GZSP v klasični kombi- naciji v Mojstrani. 7. 3. 1937.: Medklubiška alpska kombinacija na Rožici — izvede TK. Skala. 19. 7. 1937.: Smuk v Kranjski gori. 28. 3. 1937.: Medklubiška alpska kombi- nacija na Pustem rotvu v izvedbi SK. Brat- stva. Rezervirani so že termini za SK. Te- žič in statetni tek SK. Dvojje-Mojstrana.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20

Sreda 28.: Kralj Lear. Red Sreda.

Četrtek 29.: Zaprtio.

Petek 30.: Za narodov blagor. Goslovanje v Celju.

Sobota 31.: Kralj Lear. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda 28.: Pod to goro zeleno. Red A.

mierski abonma.

Četrtek 29.: Dvojno knjigovodstvo. Opereta.

Red Četrtek.

Petek 30.: Hoffmannove pripovedke. Pre- mierski abonma.

Sobota 31.: Ples v maskah. Red B.

PRED SODIŠCEM

Sodnik: Obtoženi etc. da ste pripravili

banko ob pol milijonu. Ali priznate

Avtomobilska katastrofa pri Žužemberku

Trgovski zastopnik Ferdinand Martin mrtev, sofer Srebrnič težko poškodovan

Ljubljana, 28. oktobra. Po Ljubljani, zlasti med krogi trgovskih potnikov ter zastopnikov, se je včeraj popoldne raznesla vest o strašni avtomobilski nesreči in tragični smrti njihovega poklicnega tovariša g. Ferdinanda Martina, ki je zastopal znano ljubljansko trgovsko hišo Sanez iz Mestnega trga že nad 26 let. Martin, ki je bil star 54 let, se je ubil na trgovskem potovanju na cesti blizu Smihela pri Žužemberku, sofer, 24letni Anton Srebrnič, pa se je težko poškodoval.

OČIVIDEC G. PRAPROTIK PRIPOVEDUJE

Pokojni Ferdinand Martin je odšel s soferjem Antonom Srebrničem, ki je bil v službi trdke l. Sanez štete dober mesec, na potovanje že 21. septembra. S poltovornim potniškim avtom znamke »Alpha Romeo« sta se odpeljala najprej na Gorenjsko in Notranjsko, potem pa se na Dolenjsko. Včeraj jutraj sta se odpeljala iz Novoga mesta čez Dolenjske Toplice proti Žužemberku. Na cesti blizu Smihela pa ju je doletela nesreča. Zavarovalni potnik za varovalnice »Jugoslavije« v Ljubljani gospod Rudolf Praprotnik je bil očividec katastrofe. Vozil se je po službenih opravkih s kolegom po cesti, ki se vzpenja v strmih klančih v hribovit teren proti Žužemberku in dalje proti vasi Krki.

Bilo je okrog 9.30. ko je nenadoma postal pozoren, ker je voz premetaval po cesti, naslednji hip pa je že zdrknil po strmi poti, se večkrat prekipčnil in obelzel razbit na skalah pod cesto. Praprotnik, ki je bil čisto blizu, je čul več obupnih krikov, nato pa je vse utihnilo. Očividec katastrofe so bili tudi številni domačini na polju, blizu kraja nesreče. Vsi ti ljudje so takoj prihiteli na skale pod cesto, kjer so opazili pod ruševinami dva ponesrečenca. Starejši je kazal samo še slabe znake življenja, nezavesten pa je bil tudi mlajši potnik. Ljudje so dvignili posamezne dele voza ter potegnili poškodovanca izpod ruševin na travo. Takoj so ju pričeli oblivati z vodo, vendar se nista zavedla. Praprotnik se je le nekaj časa pomudil pri poškodovancih, nato pa je takoj sedel na kolo in se odpeljal v Žužemberk, kjer je obvestil o nesreči orožnike in avtomobilskega podjetnika g. Staneta

Vehovca, ki ga je prosil, da bi prejel po nesrečence v ljubljansko bolnico.

Medtem je prišel na kraj nesreče tudi zdravnik dr. Fedran iz Stične, ki pa je našel starejšega ponesrečenca Ferdinanda Martina že mrtvega. Martin je živel le nekaj 15 minut po usodni nesreči ter izdihnil, ne da bi se zavedel. Zdravnik je mogel nuditi pomoč samo soferju Srebrniku, ki je bil okrvavljen po vsem telesu in je imel rano poleg rane. Na kraj nesreče je kmalu privozil Vehovec avto, ki je Srebrniča naložil in ga odpeljal v ljubljansko bolnico, kamor je prišel malo pred 13.

Kako se je nesreča pripetila, oziroma kaj ji je bilo vzrok, ni še prav ugotovljeno. Najbrže je sofer, vozeč v breg, porabil drugo ali tretjo prestavo in prevel pognal avto, pri tem pa ni obvladal volana. Avto se je z vsilo pogladi proti železni ograji, da so popustile traverze, nakar je sledila katastrofa. Na kraju nesreče se je zbralo mnogo ljudi, iz sosednjih vasi iz Zagradca, Smihela, pa tudi s Krke in Stične. Iz Žužemberka je kmalu prišla tudi komisija, ki je ugotovila dejanski stan. Truplo Martina Ferdinandina so po komisijem ogledu prenesli v mrtvašnico na nasprotni breg Krke na smihelsko pokopališče. O smrtni nesreči svojega zvestega in priljubljenega potnika je bil v zgodnjih popoldanskih urah obveščen tudi njegov šef ter se g. Ivan Sanez ml. odpeljal z avtomobilom takoj na kraj nesreče.

Strašen vtis je napravila vest o tragični Martinovi smrti na njegovo ubogo družino v Ljubljani. Soprogci Pavli ter mladoletni hčerki Meliki in Andri so sporočili pretresljivo vest z vso obzirnostjo popoldne. Martinova družina stanuje na Tržaški cesti št. 29. O nesreči so bili obveščeni tudi Srebrničevi svoji sofer Srebrnič, ki je doma iz Gorice, ima poškodbe po vsem telesu in se je šele sredi zavedel, ko ga je obiskal v bolnici njegov avak. Kako je prišlo do nesreče, tudi sam ne ve povedati. Po truplo Ferdinanda Martina se je odpeljal davi Gajskov avtofužon, ki se bo vrnil v Ljubljano popoldne, nakar bo truplo položeno na mrtvaški oder na domu. Po večerni ponesrečenca Martina bo jutri ob 15. izpred hiše žalovali.

Za razmah našega smučarstva

Dve resoluciji z nedeljskega kongresa zimskosportnih delavcev Jugoslavije

Ljubljana, 28. oktobra.

V nedeljo je bil v Ljubljani I. kongres zimskosportnih delavcev Jugoslavije, na katerem se je obravnavalo v glavnem vprašanje reorganizacije našega smučarstva. Kongresni odbor je bil razdeljen na več sekcij, ki jim je bila poverjena sestava kratkih, glavnih smernic obsegaajočih resolucij. Vse resolucije so bile na kongresu soglasno sprejete. Objavljamo dve izmed njih:

RESOLUCIJA ZDRAVNIŠKE SEKCIJE

Ustanovi se s podporo ministrstva za telesno vzgojo naroda in ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, zdravstveni fund v svrhu kritja izdatkov zdravstvenega oddelka.

Zdravstvena služba se po možnosti nasloni na higienske ustanove. V to svrhu se stopi v stik s ministrstvom za soc. pol. in nar. zdravje o dosežanih zdravstvenih uspehih in o dosežanih zdravstvenih uspehih in o dosežanih zdravstvenih uspehih.

Od vseh podavazov in društev se zahteva točna poročila o dosežanih zdravstvenih uspehih: kdo jo je vršil, ali je pripravljeno, da jo vrši še nadalje? Ali so v društvu samaritani ali drugi primerno izveščani člani?

Vsako društvo ima po možnosti svojega zdravnika, na sedežu podsaveza in saveza pa so zdravstvene komisije, ki sestojijo iz zdravnikov članov zdravstvene sekcije in

drugih zdravnikov, po možnosti tudi antropologov in fiziologov.

JZSS zaprosi ministrstvo soc. pol. in nar. zdravja da banovinski zdravniki in sreski sanitetni referenti sodelujejo pri zimsko sportni zdravstveni službi.

Za tekmovalce je obvezen pregled po podsavezni komisiji, za mednarodne tekmovalce pa je obvezen pregled savezne komisije. Pregled je kliničen in rentgenološki. Odločitev zadnje instance je obvezna.

Pregledi se kategorizirajo v take za tekmovalce, za ostalo članstvo, vstopne in kontrolne preglede.

Pri pregledu pred tekmo je odločitev zdravnika obvezna za vodstvo tekme.

Za izvrševanje zdravstvene službe izda savez 3 formularje. Savezna komisija uporablja 4 stranski formular, ki ga je izdelal JZSS l. 1930. za tekmovalce. Podsavez in društveni zdravniki pa uporabljajo formular v velikosti dopisnice, ki služi obenem kot kartotekni list. Za kontrolne treninge se izda tedenski izkaz. (Vsi 3 formularji priloženi). Vsi formularji so vsak čas na vpogled članom savezne odn. podsavezne zdravstvene komisije.

Zdravstvena sekcija izdela na podlagi dobljenih izkušenj pri preiskavah in pri tekmah norme za pripuščanje k tekmam.

Starostna meja za polnovrednega člana društva se določi na 21. leto; tekmovalca se omeje po starosti po priloženi tabeli, pri ženskah tudi po fiziološkem stanju.

Starostna meja velja za vse novostopivše člane in članice, po preteku 3 let pa za vse članstvo.

Savez izvrši preko podavazov in društev nabavo vseh potrebščin za izvrševanje zdravstvene službe, kot so pripravne za prvo pomoč, vsi potrebni učni pripomočki (nosila, obvezila, knjige, diapozitivi, filmi itd.) Pri vseh smučarskih tečajih, treningih in tekmah morajo biti pripravne za prvo pomoč na mestu in v bresibnem stanju.

Pri vsaki tekmi mora biti zdravnik s vsemi pripomočki, ki so po značaju tekme potrebni.

Organizirajo se zdravstvena predavanja, in sicer po društvi, podsavezi in savezu. Na smučarske tečaje se navežejo zdravniški tečaj, ki jih vrše zdravnik ali dobro izveščani smučarski učitelji. Na tečaju za smučarske učitelje in na smučarskem tečaju smučarskih učiteljev podučuje obvezno zdravnik.

Na izpitih smučarskih učiteljev je vedno prisoten zdravnik: v slučaju da slednjega, ne sekcije.

Na skupnem treningu mednarodnih tekmovalcev mora biti prisoten zdravnik član savezne sekcije. Pri ostalih treningih je prisoten zdravnik: v slučaju da slednjega ni, vrši lahko njegovo službo izveščani vodja treninga, pod periodičnim nadzorstvom zdravnika.

Pristojna oblast s časopisjem za odobrenje, da se pri izvajanju obveznega pregleda šolske dece ozira tudi na sposobnost učenec za smučanje in zato priključijo običajnim formularjem tudi majh zdravstveni kartotekni list.

Zdravstvena sekcija JZSS-a izdela načrt cenene ročne apoteke za smučarske tečaje, treninge, izlete, šolske smučarske izlete itd.

Osnuje se statistika: števila članov in zdravstvenega stanja članov, društev, zdravnikov, smučarskih učiteljev, samaritancev, apotek, zdravstvenih potrebščin.

RESOLUCIJA MLADINSKE SEKCIJE

Naloga in dolžnost vseh društev JZSS je, vzgajati mladino obeh spolov v smučarskem sportu, to je v sportno duševnem, kakor smučarsko-tehničnem oziru.

Ker šoloobvezna mladina radi šolskega zakona ne more biti v katerikoli obliki član društev, članov JZSS, je dolžnost društev,

članov JZSS pomagati šolam in na šolah dovoljenim društvom s svojimi izkušenimi in v vsakem oziru neoporečnimi člani pri smučarski sportni vzgoji šolske mladine.

Društva člani JZSS se obvežejo, da ne bodo imela včlanjene te mladine pod katerikoli obliko.

Vsako društvo je obvezano imeti med svojim članstvom najmanj enega smučarskega krmarja.

Vsako društvo naj priredi med božičnimi počitnicami tečaj za ljudskošolsko mladino in po potrebi tudi mladinski tekmovalni tečaj.

Ministrstvo prosvete naj dovoli v zimski sezoni ljudsko in srednje šolski mladini teden dni počitnic, da jih porabijo pod vodstvom šole izključno za veščanje v smučarskem sportu, kakor je to dandanes običaj tudi v inozemstvu.

Tečaj za šolske učitelje naj se vrše pod vodstvom JZSS, ker ima ta na razpolago največ izprašanih in izkušenih smučarskih učiteljev. Trozadavne stroške naj nosi ministrstvo prosvete. K tem tečajem naj se pripravijo oni učitelji in učiteljice, ki imajo veselje do smučarskega sporta.

Ministrstvo prosvete naj dovoli v zimski sezoni gojenecem in gojenkam učiteljem najmanj 6 dni skupaj počitnic, da zamorejo obiskovati smučarske učiteljske tečaje.

Ministrstvo za telesno vzgojo naroda naj vodi evidenco o šolskih smučarskih učiteljih in o njihovem delovanju. Vsi šolski smučarski učitelji morajo poročati o svojem delovanju pristojni oblasti.

Mladina naj tekmuje v trojni kombinaciji (tek, skoki in mladinski smuč-slamom).

Tekmovalne uspehe mladine naj se ocenjuje po skupinah, nikdar pa po uspehu posameznika.

Starostna meja juniorjev in juniorok se pomakne nad 21 leto.

Vse mladinske prireditve naj bodo vedno organizirane kot izrazito mladinske prireditve, kot praznik mladine.

Mladinski osek JZSS naj do prihodnje redne glavne skupščine izdela mladinski pravilnik v smislu te resolucije in naj za bazo vzame predlagani trening sistem.

Rooseveltovi izgledi za zmago

Republikanci potrošijo za vsake volitve mnogo več, nego demokrati

Jeziček na tehtnici ameriške volilne borbe je dolgo nihal na eno ali drugo stran, zdaj se je pa zopet močno nagnil na stran prezidenta Roosevelta. Niti najrditejši napadi prezidentovih nasprotnikov ne bodo mogli kaj pridati opraviti. Da pa nastopajo Rooseveltovi nasprotniki zelo ostro v svoji volilni agitaciji, o tem priča govor kandidata očeta Charlesa Coughlina. Na volilnem shodu v Cincinnati je vzkliknil: »Ko bo leta 1940 v Ameriki ena stranka in diktatura, namreč Rooseveltova, bom eden onih ki vas pozovejo, da odložite svoje glasovnice in sedete po strelnem orožju. To so paš dovolj zgovorne besede.



Prezident Roosevelt

Ponovna izvolitev Roosevelta in Garnerja bi samo potrdila ameriško tezo, po kateri je odvisen politični uspeh od gospodarskega razvoja. Kandidatura teh dveh mož ima veliko zaslabo in oporo v njunem liberalnem postopanju proti delavstvu in v podpiranju farmerjev. Roosevelt je kot prezident sicer hudo zajel ameriške kapitaliste s svojo delavsko in farmersko politiko, zato je pa nudil farmerjem vsestransko pomoč, delavstvu pa kolektivne pogodbe. S tem je pa omogočil republikancem,

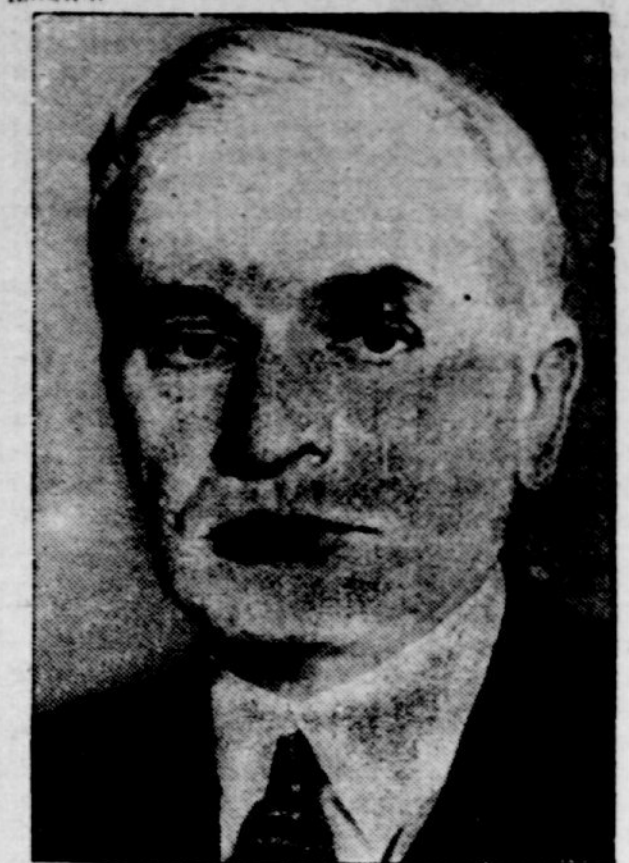
da so se zopet zbrali kot stranka bogatih trgovcev. To je pomembno številni prisrstek. Za Roosevelta pa izkazuje trgovska statistika stalno napredovanje, zlasti zdaj med volilno kampanjo.



Charles Coughlin

Psihoza depresije izginja in Roosevelt je priporil deloma gospodarsko zboljšanje tudi že srednjim slojem. V takih razmerah sta obe stranki poostriji boj za glasove ameriškega farmerja in guverner London se je v ta namen nastanil v Kansas, v sru farmerse oblasti. Za Roosevelta pa govori splošno zaupanje, ki si ga je pridobil, ko je pred tremi leti premagal težko bančno krizo. To zaupanje je tudi odločilo, da ga zopet kandidirajo in njegov položaj v volilni borbi utrjujejo milijoni organiziranih delavcev, stoječih za njim, ker vidijo v njem pionirja socialne zakonodaje in kolektivnih pogodb. Ostala je sicer še nevarnost, da izgubi mnogo privržencev zaradi poraza ki so ga doživela pred ustavnim sodiščem nekatere njegove velike ustanove v zvezi

s njegovim velikim gospodarskim načrtom New Deal. Vrhovno sodišče je namreč izjavilo, da nasprotujejo ustavi. Splošno se je pa pričakovalo, da si bodo Rooseveltovi pristaji prizadevali, da se izpremeni ustava. Toda kongres demokratske stranke se je temu prečemu vprašanju zelo taktično izognil.



Cordell Hull

Zamanja politika Rooseveltove vlade ni igrala v volilni kampanji pomembnejše vloge. Državni tajnik za zunanje zadeve Cordell Hull je bil pa vendar za Roosevelta politični triumf, kajti njegova izkušnost, takt in široko obzorje so mu pridobili tudi med republikanci ugled, ki je odtehtal osovražnost nekaterih drugih Rooseveltovih sodržnikov zaradi njihovega koketiranja z levčarskimi elementi. Ameriška politika dobrega sosedstva, ki jo je dosledno vodil Roosevelt, je gotovo pridobila mnoge Američane, ob zaključku volilne kampanje je pa prišel še važnejši sporazum treh volilnih Rooseveltov: se je tu pridružil kot predstavnik Amerike prizadevanja, da se polovi svetovno gospodarstvo s stabilizacijo volit.



John Garner

Stroški obeh velikih političnih tabosov za volilno propagando so presegli 10 milijonov dolarjev. Republikanci so šli v volilno borbo s fondom 8.000.000 dolarjev, a posamejni prispevki so pa svoj fond še povečali. Rooseveltovi demokrati so potrošili do konca avgusta nekaj nad 2.000.000. Tu niso večeli izdatki obeh strank na agitacijo pred volitvami guvernerjev v posrednih državah.

Na prvi pogled preseneči človeka velika razlika med izdatki demokratov in republikancev in zdi se, kakor da bi bila na boljšem stranka, ki ima v rokah državno oblast. Proti tem pa govori statistika, ki dokazuje, da so imeli demokrati vedno manj izdatkov za volitve, nego finančno močnejši republikanci. Pri volitvah l. 1932, ko je zmagal Roosevelt, so imeli republikanci za volilno agitacijo 2.451.000 dolarjev, demokrati pa samo 1.708.000. Leta 1924 je veljala volilna kampanja republikancev 4.271.000, demokrate pa samo nekaj nad 900 tisoč dolarjev. Najdražje so bile volitve leta 1928, ko je zmagal Herbert Hoover. Njegova stranka je potrošila za volitve 6.551.000 dolarjev, demokrati so pa živorevali za priljubljenega guvernerja države New York Al Smitha 5.445.000.

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

— Če me zapusti ta fant, ki sem vanj polagal vse svoje nade, kaj bo potem z menoj, bože moj! In kaj bo počel oni drugi?

Poteze Albertovega obraza, ko je bil odšel od očeta, so kazale sledove globokih vtisov večera. Služinčad, mimo katere je šel, se je tem bolj zanimala za to, ker je bila slišala nekaj odlomkov iz njunega prepira.

— Dobro, — je dejal stari lakaj, ki je služil pri hiši že trideset let, — gospod grof jo je svojemu sinu zopet enkrat pošteno zagodel. Stari zna biti besen.

— Služi sem nekaj že pri večerji, — se je oglašal komornik. — Gospod grof si je na vse načine prizadeval, da bi ne govoril vpricho streljav, pač je pa srčno zavajal oči.

— Kaj neki sta imela med seboj?

— Kdo ve? Neumnosti, malenkosti. Diviš, pred katerim ničesar ne skrivata, mi je pravilo, da sta se pogosto po cele ure prepirala in rasala kakor psa zaradi stvari, ki jih nihče ne razume.

— Ah, — je vzkliknil mlad sluga, ki ga je čakala služba v sobah, — če bi bil jaz namestu gospoda vikonta, bi se svojemu očetu lepo zahvalil.

— Josef, prijatelj, — je pripomnil lakaj samozvestno, — vi ste pa res depec! Da bi vi poslali svojega očeta k vragu, to je povsem naravno, ker od njega ne pričakujete niti besica in si znate služiti kruh brez dela. — — — — — v kom! Ali bi mi mogli povedati, za kaj je sploh na svetu in kaj zna detati? Postavite ga v sredino Pariza z njegovimi lepimi rokami namestu kapitla, pa boste videli...

— Ah, saj ima vendar premoženje po svoji materi, — je pripomnil sluga.

— Končno, — je nadaljeval komornik, — na kaj bi se pa mogel gospod grof pritoževati? Saj je njegov sin naravnost vzor tako, da bi se jaz ne jezil, če bi imel takega. Nekaj drugega je bilo, ko sem služil pri markizu Courtvoisu. Ta je imel zakaj biti vsako jutro nezadovoljen. Njegov starejši sin, ki često zahajal k nam, ker je prijatelj gospoda vikonta, je prava vreča brez dna, kar se tiče denarja. On požene tisočak prej, nego pokadiš ti pipo.

— Markiz vendar ni bogat, — je pripomnil starček in služinčad. — Koliko utegne imeti? Največ šestdeset tisoč funtov dohodkov.

— Saj baš zato besni. Vsak dan izve za nove grehe svojega starejšega sina. Sin mu prekroka noč za nočjo, živi razuzdano življenje z igralniki tako, da mora večkrat posredovati policija. Sam sem mu moral že nešteto krat pomagati po stopnicah, ko se je majal v svojo spalnico in položiti ga v posteljo, ko so ga natakali iz restavracije pri-

peljali domov z izvoščkom pijanega tako, da ni mogel spraviti iz sebe nobene besede.

— Prokleto! — je vzkliknil sluga. — Temu človeku služiti mora biti vražje prijetno!

— Kakor se vzame. Če ima srečo pri kartah, ti rad sišne ludor, toda nesreča je v tem, da vedno izgublja, a kadar je pijan, ima roko vedno pripravljeno k udarcu. Priznati pa moram, da ima izborne cigare. V splošnem je to lahkoživec, dočim je vikont vzoren mladnik. — — — — — človek kaj zagrešil, kar je res je res, ni pa nikoli surov, jeza za nikoli ne spravi iz ravnotežja. Dejal sem torej da je boljši od vseh drugih in da gospod grof ne dela prav.

Taka je bila sodba služinčadi. Sodba družbe je bila morda manj ugodna.

Vikont de Commarin ni spadal med one vsakdanje ljudi, ki se veselo dokaj malo zavidanja vredne in v vseh primerih malo laskave prednosti, da so vsem všeč. Pametno je izogibal se onih ljudi, ki je javnost o njih polna hvale. Če si od blizu ogledamo takega človeka, se navadno prepričamo, da je puhoglavec in da je njegova edina zasluga popolna brezpomembnost. Glupost, ki nikogar ne žali, povprečnost dobrega glasu, ki ne zastraži nobene domišljavosti, imajo poseben dar ugajati in žeti uspehe.

So ljudje, ki jih ne moremo srečati, ne da bi pomislili: Ta obraz mi je znan, nekje sem ga že videl. Taki ljudje imajo vsakdanje obraze, kakršne

srečujemo na vsakem koraku. Pri mnogih ljudeh je tako tudi z moralno. Čim odpro usta, spoznamo, da smo jih že slišali, njihove misli znamo na pamet. Take ljudi sprejemajo povsod prijazno, ker nimajo na sebi nič posebnega in ker osebnost, zlasti v višjih slojih, ljudi razburja in žali. Sovražimo vse, kar je različnega.

Albert je bil poseben človek, zato se je mnogo govorilo o njem in ljudje so ga presojali različno. Očitali so mu najbolj nasprotujoče si stvari in napake tako nasprotnega značaja, da se je zdelo, da se med seboj izključujejo. Tako so videli nekateri pri njem zelo napredne misli glede na njegov položaj, obenem so se pa pritoževali, da je nadut. Očitali so mu, da obravnava z žaljivo lahkomišelnostjo tudi najvažnejša vprašanja, na drugi strani so mu pa zamerili njegovo navidezno resnost. Dokaj dobro so se pa strinjali v tem, da ga nimajo radi, toda bili so ljubosumni nanj in bali so se ga.

V salonih je nastopal dokaj samosvoje in v tem so videli ljudje zelo slab okus. Prisiljen po svojih družabnih stikih in po svojem očetu zahajati mnogo v družbo se ni zabaval v nji. Imel je to neopustljivo lastnost, da je svoje dolgočasje kazal. Morda je bil že sit prilizovanja, dobrikanja in poklonov, ki so z njimi mnogi kar obispli dedica enega največjih posestev v Franciji. Imel je vse, kar je potreboval za razkošno življenje, toda vse to je zaničeval, nikoli ni hotel pokazati, da se mu obeta ogromno bogastvo. In nihče ni poznal njegovih pustolovščin.